

ĐẠI SỨ QUÁN HỢP CHỨNG QUỐC HOA KỲ

Phòng Thông tin - Văn hóa

Tầng 3, Rose Garden Tower, 6 Ngọc Khánh, Hà Nội

Tel: 831-4580 * Fax: 831-4601 * Email: irchano@pd.state.gov

TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ CỦA BỘ NGOẠI GIAO HOA KỲ
CHƯƠNG TRÌNH NGHỊ SỰ CHÍNH SÁCH ĐỐI NGOẠI MỸ, THÁNG 7/2002
VŨ KHÍ HỦY DIỆT HÀNG LOẠT: KHUÔN KHỔ CHIẾN LƯỢC MỚI

KHUÔN KHỔ CHIẾN LƯỢC MỚI: PHẢN ỨNG TRƯỚC NHỮNG MỐI ĐE DỌA CỦA THẾ KỶ 21

John R. Bolton

Thứ trưởng Ngoại giao phụ trách vấn đề Kiểm soát Vũ khí và An ninh Quốc tế

Thứ trưởng Ngoại giao phụ trách vấn đề An ninh Quốc tế và Kiểm soát Vũ khí John R. Bolton nói Khuôn khổ Chiến lược Mới "không chỉ là sự phản ánh thích hợp mối quan hệ giữa Hoa Kỳ và Nga sau Chiến Tranh Lạnh, mà còn là sự phản ánh những mối đe dọa mới về an ninh mà chúng ta phải đối mặt trong thế kỷ 21". Ông nói, khuôn khổ chiến lược mà Tổng thống Bush và Tổng thống Putin đã nhất trí trong cuộc gặp thượng đỉnh hồi tháng 5 tại Moscow đòi hỏi phải "giảm vũ khí hạt nhân tiến công, hình thành các hệ thống phòng thủ chống những cuộc tấn công bằng tên lửa, tăng cường các biện pháp không phổ biến vũ khí và chống phổ biến vũ khí, hợp tác với Nga để chống khủng bố".

Kể từ sau những sự kiện bi thảm ngày 11/9, khi thế giới buộc phải chứng kiến những tham vọng đầy chết chóc của những kẻ khủng bố, chính quyền Bush đã nhanh chóng đối phó với những mối đe dọa khủng bố sắp xảy ra và xác định những mối đe dọa trong tương lai. Mặc dù những cuộc tấn công vào New York và Washington được thực hiện bằng những phương tiện có công nghệ tương đối thấp, song chúng cũng đã gây ra những thương vong và thiệt hại to lớn không thể tưởng tượng nổi. Khi đối phó với mối đe dọa khủng bố, chúng ta phải sẵn sàng đối phó với những phương tiện tấn công ngày càng hiện đại hơn của những loại vũ khí được chế tạo nhằm giết hại nhiều người hơn và phá hoại cơ sở hạ tầng của chúng ta.

Đã có lúc chúng ta phải đối mặt với những rủi ro do phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt (Weapon of Mass Destruction - WMD) gây ra, nhưng giờ đây khi nước Mỹ hành động để đưa thế giới ra khỏi hiểm họa khủng bố, chúng ta không được coi nhẹ nguy cơ thực sự và đang gia tăng nếu vũ khí hóa học, sinh học và nguyên tử rơi vào tay những kẻ khủng bố. Như Tổng thống Bush đã cảnh báo "Tất cả các quốc gia trong liên minh cần phải cực kỳ thận trọng trước mối đe dọa khủng bố gây nên thiệt hại ở quy mô lớn - khủng bố bằng vũ khí hạt nhân, hóa học, và sinh học". Những kẻ độc tài ở các quốc gia thù địch như Iran, Iraq và Bắc Triều Tiên đã có một số vũ khí hủy diệt hàng loạt và đang phát triển các loại vũ khí khác. Những đồng minh khủng bố của họ đang kiếm tìm những vũ khí này và sẽ không bỏ lỡ cơ hội sử dụng chúng chống lại chúng ta.

Khi chúng ta xem xét môi trường an ninh, sự gắn kết chặt chẽ giữa các quốc gia bảo trợ khủng bố và sự phổ biến vũ khí hủy diệt trở nên rõ ràng.

Ngoại trừ một số ít trường hợp ngoại lệ, chúng ta tin rằng các nhóm khủng bố đã không có và không thể có được vũ khí hủy diệt hàng loạt nếu không có sự hỗ trợ của một số quốc gia. Do vậy, chúng ta đang tiến tới chấm dứt sự bảo trợ của các quốc gia đối với khủng bố và vạch trần những quốc gia nào có vũ khí hủy diệt hàng loạt, thường vi phạm các hiệp ước toàn cầu về không phổ biến vũ khí.

Đối phó với những mối đe dọa khẩn cấp này, chính quyền Bush cho rằng những khái niệm về hủy diệt lẫn nhau - sự đe dọa tấn công trả đũa có tính trấn áp trước sự khiêu khích - và kiểm chế từ thời Chiến Tranh Lạnh không còn phù hợp nữa. Những chiến thuật này hợp lý khi mối đe dọa lớn nhất của chúng ta đến từ một siêu cường thù địch có vũ khí hạt nhân, nhưng chúng lại không hợp lý trong một thế giới nơi những kẻ khủng bố lưu động sẵn sàng làm theo mệnh lệnh của những chế độ độc tài thù địch với Hoa Kỳ và các đồng minh của Hoa Kỳ. Tình hình an ninh quốc tế đã thay đổi và nhiệm vụ của chúng ta là phải điều chỉnh việc phòng thủ và những nguồn lực thích nghi với tình hình đó.

Trước tình hình an ninh quốc tế mới này, Tổng thống Bush và Tổng thống Putin đã nhất trí về một chiến lược an ninh toàn diện gọi là Khuôn khổ Chiến lược Mới trong cuộc gặp Thượng đỉnh tại Moscow hồi tháng 5/2002. Khuôn khổ Chiến lược Mới xoay quanh vấn đề cắt giảm vũ khí tiến công chiến lược, xây dựng hệ thống phòng thủ chống những cuộc tấn công bằng tên lửa, tăng cường các biện pháp không phổ biến và chống phổ biến vũ khí, và hợp tác với Nga để chống khủng bố. Khuôn khổ Chiến lược này được hình thành với niềm tin rằng mối quan hệ hợp tác hơn sau Chiến Tranh Lạnh giữa Nga và Hoa Kỳ sẽ cho phép những cách tiếp cận mới đối với vấn đề kiểm soát vũ khí.

Tổng thống Bush và Tổng thống Putin đã ký một văn kiện lịch sử cam kết trong vòng 10 năm tới sẽ giảm lực lượng hạt nhân chiến lược của hai nước xuống còn 1.700 và 2.200 đầu đạn chiến lược được triển khai tác chiến. Cùng với một khái niệm mới về ngăn chặn dựa vào phòng thủ tên lửa hạn chế, việc giảm sự phụ thuộc vào vũ khí hạt nhân tiến công là thành phần chủ chốt của Khuôn khổ Chiến lược Mới.

Vào tháng 6, Hoa Kỳ đã chính thức rút khỏi Hiệp ước Chống Tên lửa Đạn đạo (ABM), cho phép Hoa Kỳ phát triển và triển khai một hệ thống chống mối đe dọa tên lửa đạn đạo từ các quốc gia bất hảo. Hiệp ước ABM ký giữa Hoa Kỳ và Liên Xô năm 1972 đã đặt ra những vấn đề cơ bản cho sự cần thiết phải phòng thủ của Hoa Kỳ trước mối đe dọa tên lửa ngày càng gia tăng - một mối đe dọa không tồn tại khi hiệp ước được soạn thảo. Hiệp ước cũng cản trở việc bình thường hóa và phát triển mối quan hệ có tính xây dựng với Nga bởi nó dựa trên quan niệm thời Chiến Tranh Lạnh về sự hủy diệt lẫn nhau. Hiện nay Hoa Kỳ đang thi công sáu hầm dưới mặt đất chứa tên lửa sẵn sàng phóng đi ở Fort Greely, Alaska và đang thực hiện các kế hoạch triển khai các cơ chế phòng thủ theo nhiều tầng - trên bộ, trên biển và trên không - giúp bảo vệ đất nước chúng ta, các bạn bè và đồng minh của ta trước những cuộc tấn công tên lửa hạn chế. Chúng ta có kế hoạch hợp tác với Nga và các đồng minh để nghiên cứu và phát triển một hệ thống như vậy, khi mối đe dọa tên lửa từ các quốc gia bất hảo đang rất gần kề chúng ta.

Chấm dứt việc phổ biến công nghệ hạt nhân và tên lửa thông qua các nỗ lực không phổ biến vũ khí là một thành tố bức thiết khác của Khuôn khổ Chiến lược Mới. Tổng thống Bush và Tổng thống Putin đã

nhất trí tăng cường hợp tác ngăn chặn sự phổ biến vũ khí hủy diệt hàng loạt. Chúng ta và người Nga đã tái khẳng định sự ủng hộ đối với những hiệp ước toàn cầu quan trọng như Hiệp ước Không Phổ biến Vũ khí Hạt nhân (Non-Proliferation of Nuclear Weapon - NPT), Công ước về Vũ khí Sinh học (Biological Weapons Convention - BWC) và Công ước về Vũ khí Hóa học (Chemical Weapons Convention - CWC) và cùng với các thành viên của các hiệp ước, Hoa Kỳ sẽ tiếp tục kiên định tuân thủ đầy đủ những hiệp ước này. Bên cạnh những hiệp ước toàn cầu này, các cơ chế đa phương như Cơ chế Kiểm soát Công nghệ Tên lửa và Thỏa thuận Wassenaar cũng đóng một vai trò quan trọng trong việc kiểm soát xuất khẩu những công nghệ có tính nhạy cảm hoặc lưỡng dụng.

Chúng ta đang tiếp tục thảo luận với người Nga về những quan ngại đối với việc một số tổ chức của Nga phổ biến công nghệ nguyên tử và tên lửa sang các nước khác, chẳng hạn như Iran. Chúng ta đã cam kết hợp tác với Nga để đảm bảo rằng nước này sẽ có những nỗ lực mạnh mẽ để chấm dứt việc phổ biến bằng việc thực thi luật kiểm soát xuất khẩu và trừng trị những kẻ vi phạm. Trên hết, chúng ta phải đảm bảo rằng những kẻ phổ biến vũ khí trong tương lai không được phép tiếp cận những nguyên liệu và công nghệ cần thiết để phát triển vũ khí hủy diệt hàng loạt.

Thỏa thuận về an ninh toàn diện của Khuôn khổ Chiến lược Mới không chỉ là sự phản ánh phù hợp hơn về mối quan hệ hậu Chiến Tranh Lạnh giữa Hoa Kỳ và Nga mà còn là sự phản ánh về những mối đe dọa mới về an ninh mà chúng ta phải đối mặt trong thế kỷ 21. Những mối đe dọa mới về an ninh này được đặc trưng bởi mối đe dọa khủng bố xuyên quốc gia rất khó cô lập và xác định và bởi những nguy cơ thực sự do công nghệ vũ khí hạt nhân, sinh học, và hóa học gây ra khi bị các lực lượng thù địch đánh cắp. Ngay từ lúc đầu, mối quan hệ đối tác và hợp tác giữa Hoa Kỳ và Nga đã là một mục tiêu chủ yếu của chính quyền Bush và hai nước chúng ta sẽ cùng nhau hợp tác để ngăn chặn những nguy cơ đe dọa chúng ta và toàn bộ thế giới văn minh.

Toàn văn bằng tiếng Anh có trên Internet tại:

<http://usinfo.state.gov/journals/itps/0702/ijpe/bolton.htm>